

LLISTAT DE BANDERES VERMELLES EN LA LLUITA CONTRA EL FRAU

1. INTRODUCCIÓ

Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau, així com pràctiques problemàtiques en termes d'una bona administració que es regeix pel principi de legalitat, imparcialitat i eficàcia.

L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament el frau, ni la necessitat de paralitzar el procediment, però sí que indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau potencial. També alerta de conductes problemàtiques amb l'objectiu de millorar el funcionament de l'organització i d'ajustar l'actuació administrativa a un millor compliment dels principis de bon govern i bona administració.

La contractació pública i la concessió de subvencions representen dues matèries especialment sensibles pel que fa a la possibilitat de cometre frau, en atenció a què, juntament amb les despeses de recursos humans, concentren el principal destí dels recursos públics d'una administració pública.

Per aquests motius, en el context de la lluita contra el frau articulada pel Pla de mesures antifrau, es relacionen les principals banderes vermelles en matèria de contractació pública i subvencions.

2. LLISTAT DE BANDERES VERMELLES EN MATÈRIA DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA

Les banderes vermelles en matèria de contractació pública es classifiquen en funció de les fases de contractació i d'acord amb les principals tipologies de pràctiques fraudulentas.

2.1 BANDERES VERMELLES EN FUNCIÓ DE LES FASES DE CONTRACTACIÓ

2.1.1 FASE DE PREPARACIÓ DEL CONTRACTE

- Falta d'estudi i/o de justificació de les necessitats que es pretenen cobrir o que aquestes no responguin a una necessitat real, o la justificació de les necessitats és enganyosa o poc motivada. Per exemple, contractació d'un servei que es troba accessible de forma gratuïta o que es pot cobrir amb els recursos propis de l'Administració.
- Determinar un preu de contracte manifestament superior al preu de mercat.
- Elecció d'un procediment que permeti l'adjudicació directa, o procediments que limitin la concurrència, sense que es donin els supòsits habilitants o aquests siguin confosos. Per exemple, substituir irregularment la tramitació d'expedients de contractació per convenis de col·laboració o utilitzar els procediments negociats sense publicitat sense que correspongui.

Per corroborar la veracitat d'aquest document consulti la següent pàgina web:

Codi Segur de Validació 50144d90536648b0a263d406f9e91f65001

Url de validació <https://seu.corberadellobrgat.cat/absis/idi/ax/idiarxabsaweb/catala/asp/verificadorfirma.asp>

Metadades Origen: Origen administració Estat d'elaboració: Original

- Filtrar informació privilegiada a algun operador econòmic que els permeti preparar millor i/o amb més temps la licitació.
- Plecs amb clàusules inusuals, poc raonables, amb prescripcions més restrictives o inusualment similars a un servei o producte ofert per un operador concret.

2.1.2 FASE DE LICITACIÓ

- Ofertes excloses per error o per raons dubtoses.
- El procediment es declara desert i torna a convocar-se malgrat que es van rebre ofertes admissibles d'acord amb els criteris que figuren en el plec.
- Admissió d'ofertes sense haver descartat prèviament a licitadors que incompleixen els requisits tècnics i/o administratius.
- Vulnerar la custòdia idònia de les ofertes i posar en risc el secret de les proposicions o permetre l'alteració de les ofertes amb posterioritat a la seva presentació.
- Socialització injustificada del/la responsable de contractació o el/la responsable del contracte amb un dels licitadors (dinars, esmorzars o sopars, dins o fora de l'horari laboral) o acceptar qualsevol tipus de regal o favors per un dels licitadors.

2.1.3 FASE D'ADJUDICACIÓ

- Imprecisió en la justificació de les puntuacions atorgades a cada oferta.
- Queixes d'altres oferents en referència a un tracte desigual.
- Extraordinària similitud entre els plecs rectors del procediment i els productes o els serveis del contractista guanyador.

2.1.4 FASE D'EXECUCIÓ

- Acceptar increments de preus irregulars o injustificats.
- No exigir responsabilitats a l'adjudicatari per incompliment del contracte o altres irregularitats detectades.
- Modificar els contractes per acord tàcit sense sotmetre-ho a la tramitació.
- Tramitar factures sense comprovar que s'ha realitzat l'activitat o validar factures d'activitats que no s'han realitzat, que no s'han realitzat en la seva totalitat o que no s'han realitzat d'acord amb el contracte.
- El contracte comença a executar-se abans de la seva signatura.

2.2 INDICADORS DE PRÀCTIQUES FRAUDULENTES

2.2.1 INDICADORS DE CORRUPCIÓ

- Existeix una relació social estreta entre el/la responsable de contractació o el/la responsable del contracte i un prestador de serveis o proveïdor.
- El patrimoni del/la responsable de contractació o del/la responsable del contracte augmenta inexplicada o sobtadament.

Per corroborar la veracitat d'aquest document consulti la següent pàgina web:

Codi Segur de Validació	50144d90536648b0a263d406f9e91f65001
Url de validació	https://seu.corberadellobrgat.cat/absis/idi/ax/idiarxabsaweb/catala/asp/verificadorfirma.asp
Metadades	Origen: Origen administració Estat d'elaboració: Original

- El/la responsable de contractació o el/la responsable del contracte té un negoci extern encobert.
- Es produeixen canvis indocumentats o freqüents en els contractes que augmenten el valor d'aquests.
- Algun dels obligats refusa presentar o emplenar una declaració de conflicte d'interessos.

2.2.2 INDICIS DE FRACCIONAMENT

- S'aprecien dues o més adquisicions amb similar objecte efectuades a idèntic adjudicatari per sota dels límits admesos per a la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat o que exigirien procediments amb majors garanties de concurrència.
- Separació injustificada de les compres, per exemple, contractes separats per a mà d'obra i materials, estant tots dos per sota dels llindars de licitació oberta.
- Compres seqüencials just per sota de llindars d'obligació de publicitat de les licitacions.

2.2.3 INDICADORS DE LICITACIÓ COL·LUSÒRIA

D'acord amb la Comunicació C/2021/1631 de la Comissió Europea, el concepte licitació col·lusòria fa referència als acords il·legals entre operadors econòmics destinats a falsejar la competència en els procediments d'adjudicació. A continuació es relacionen les banderes vermelles principals que indiquen que els licitadors poden estar portant a terme pràctiques col·lusòries:

- L'oferta guanyadora és massa alta en comparació dels costos previstos, de les llistes de preus públiques, d'obres o serveis similars o mitjanes de la indústria, o dels preus de referència del mercat.
- Tots els licitadors ofereixen preus alts de forma continuada.
- Els preus de les ofertes baixen bruscament quan nous licitadors/es participen en el procediment.
- L'adjudicatari subcontracta als licitadors perdedors.
- Patrons d'ofertes inusuals (per exemple, les ofertes tenen percentatges exactes de rebaixa, l'oferta guanyadora està just sota el llindar de preus acceptables, s'ofereix exactament al pressupost del contracte, els preus de les ofertes són massa alts, massa pròxims, molt diferents, nombres rodons, incomplets, etc.).
- Similituds inexplicables entre les ofertes presentades (per exemple, s'observa el logo d'una altra empresa licitadora a l'oferta d'una empresa, la mateixa adreça, etc.).

Davant de la sospita fundada de què els operadors tenen comportaments propis d'una pràctica col·lusòria, s'ha de posar en coneixement de la situació a l'Autoritat Catalana de la Competència, que ha d'emetre informe el termini màxim de 20 dies hàbils, i s'ha de suspendre el procediment sense notificar-ho als licitadors

Per corroborar la veracitat d'aquest document consulti la següent pàgina web:

Codi Segur de Validació 50144d90536648b0a263d406f9e91f65001

Uri de validació <https://seu.corberadellobrgat.cat/absis/idi/ax/idiarxabsaweb/catala/asp/verificadorfirma.asp>

Metadades Origen: Origen administració Estat d'elaboració: Original

sempre guardant la màxima discreció al respecte, d'acord amb l'article 150 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.

2.2.4 INDICADORS DE FALSIFICACIÓ DE DOCUMENTS

- En el format dels documents: Factures sense logotip de la societat, xifres esborrades o ratllades, imports manuscrits i signatures idèntiques en diferents documents.
- En el contingut dels documents: Càlculs incorrectes, dates o imports inusuals, manca d'elements obligatoris en una factura i absència de nombres de sèrie en les factures.
- Circumstàncies inusuals: Nombre inusual de pagaments a un beneficiari, retards inusuals en el lliurament d'informació, les dades contingudes en un document, difereixen visualment d'un document similar expedit per aquest organisme.

3. LLISTAT DE BANDERES VERMELLES EN MATÈRIA DE SUBVENCIONS

Les banderes vermelles en matèria de subvencions es classifiquen en funció de les fases de l'activitat subvencional.

3.1 PREPARACIÓ

- Atorgar subvencions directes sense que s'acrediti l'interès públic, social, econòmic o humanitari.
- Difusió insuficient de les Bases Reguladores i Convocatòria. Per exemple, incomplir l'estipulat als articles 9.3 i 18 de la Llei General de Subvencions referits als deures de publicació i informació de les convocatòries.
- No definir amb claredat en les bases reguladores o en la convocatòria els requisits que han de complir els beneficiaris o destinataris de les ajudes o subvencions.
- No respectar els terminis establerts en les Bases Reguladores i convocatòria per a la presentació de sol·licituds
- No establir el reintegrament o revocació de les subvencions no justificades.

3.2 CONCESSIÓ

- Concedir ajudes o subvencions excoent o modulant la normativa.
- Assignar irregularment ajudes o subvencions per conceptes que no són, per la seva naturalesa, competència municipal.
- Incomplir terminis en el procés de la concessió de subvencions.
- No establir criteris objectius en les bases de concessió de subvencions en lliure concurrència.

3.3 CONTROL DE LA DESPESA I DE L'ACTIVITAT

- No controlar suficientment el destí de la subvenció i la seva materialització.

Per corroborar la veracitat d'aquest document consulti la següent pàgina web:

Codi Segur de Validació 50144d90536648b0a263d406f9e91f65001

Uri de validació <https://seu.corberadellobregat.cat/absis/idi/ax/idiarxabsaweb/catala/asp/verificadorfirma.asp>

Metadades Origen: Origen administració Estat d'elaboració: Original

- No controlar si el beneficiari disposa d'altres ajudes per a la mateixa finalitat o ingressos propis (Memòria del beneficiari i informe del gestor responsable).
- Falta d'indicadors que posin de manifest que els objectius pels quals s'ha atorgat la subvenció s'han assolit.
- Fer pagaments de subvencions amb una justificació insuficient i/o irregular.

Per corroborar la veracitat d'aquest document consulti la següent pàgina web:

Codi Segur de Validació	50144d90536648b0a263d406f9e91f65001
Url de validació	https://seu.corberadellobrgat.cat/absis/idi/ax/idiarxabsaweb/catala/asp/verificadorfirma.asp
Metadades	Origen: Origen administració Estat d'elaboració: Original

